

MARIE PEARSON

SIDAN 1

Mytiska väsen: Varulvar

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

I boken presenteras fakta om varulvar. Förr trodde många på varulvar och det finns många gamla sagor som innehåller varulvar. Det finns flera olika förklaringar till hur förvandlingen från människa till varulv gick till. Än idag dyker det upp varulvar i bland annat böcker och filmer.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Att argumentera i olika samtalsituationer och beslutsprocesser. (SV åk 4–6)
- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 4–6)
- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Texter i form av skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 4–6)
- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 4–6)
- Berättande texter och poetiska texter för barn: bilderböcker, kapitelböcker, lyrik, dramatik, sagor och myter. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läsa, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

ORD ATT FÖRKLARA

trolldom

period

bål

områden

remsa

rapporter

FRÅGA, FRÅGA, BYT!

Låt eleverna skriva var sin fråga med koppling till boken. Frågorna kan handla specifikt om innehållet eller mer om vad de tyckte om boken. När alla har skrivit en fråga lägger du lapparna i en burk. Sedan drar alla elever var sin lapp.

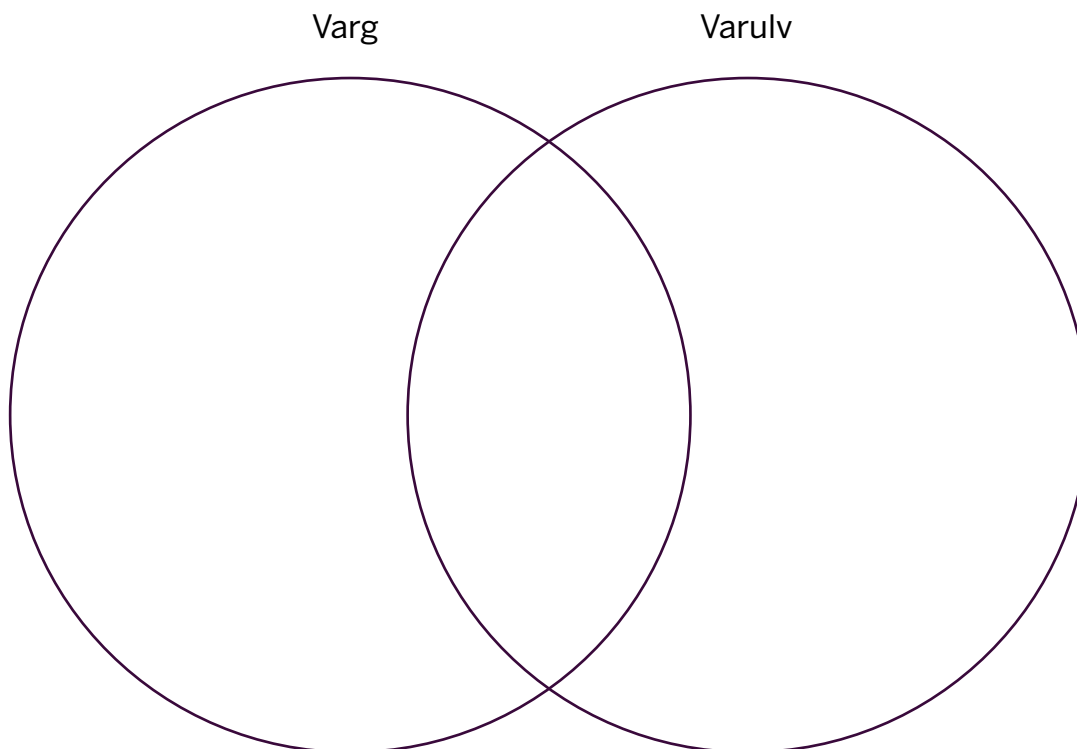
Uppgiften blir därefter att mingla runt i klassrummet. När en elev träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sin fråga. Båda ställer sina frågor och ger svar. Sedan byter eleverna frågor med varandra. Efter det minglar de vidare tills de träffar någon ny person och upprepar övningen.

Här får eleverna en chans att både repetera bokens innehåll och uttrycka egna åsikter.

VARG ELLER VARULV?

Dela in eleverna i smågrupper. De ska sortera orden och lägga dem i ett VENN-diagram. Vilka ord passar under rubriken *Varg* och vilka passar under rubriken *Varulv*? Finns det några begrepp som passar under båda?

förvandling	päls
starka	anklagad
fullmåne	huggtänder
elak	hunddjur
rovdjur	män

Sorteringen av orden kan leda till en del diskussioner och de olika grupperna kanske inte kommer fram till samma resultat. Avsluta övningen med att lyfta begreppen och låt de olika grupperna redogöra för sina tankar kring sorteringen.

LEK "VARULVAR"

I den här leken delas gruppen in i bybor och varulvar. Leken går ut på att byborna ska fångsla varulvarna som dödar bybor under natten. Leken presenteras bland annat på den här webbsidan (s. 13).

<https://www.friluftsförbundet.se/contentassets/0b572e11957a4fd89335e4dbc84cc0ae/lekar-med-tva-meters-avstand-version-2.pdf>

HISTORIEBERÄTTANDE

Historiskt finns det en tradition av historieberättande runt om i världen. I boken om varulvar finns det också några kortare historier om bland annat ...

- hundpojken
- Michel Verdun
- Lykaon.

Låt eleverna inspireras av det som presenteras i boken. Utifrån fakta och berättelser ska eleverna skapa sina egna historier. Historien ska innehålla något moment med varulvar, till exempel hur någon förvandlas till en varulv och varför.

Eleverna kan skriva sina historier om de vill, som text eller stödpunkter, men huvudsyftet med uppgiften är att de ska kunna förmedla sin historia muntligt. Berättelsen behöver därför inte var särskilt lång, utan fokus behöver mer vara på att kunna fångsla någon annan genom innehållet och sättet historien presenteras på.

Ett sätt att träna på sitt muntliga berättande kan vara att spela in sig själv när man tränar. Sedan kan man lyssna på sig själv för att höra hur det låter. Då kanske man upptäcker vad som fungerar och vad man behöver förbättra. Inspelningen kan även användas för att få återkoppling av pedagogen.

När eleverna har skapat sina berättelser och tränat på sina muntliga presentationer är det dags att prova att framföra dem för en annan person. Förslagsvis kan man även genomföra det muntliga berättandet i mindre grupper så att fler får ta del av historierna.

Eleverna ska återkoppla till varandra direkt och fokus ska då vara på det positiva.

- Vad gillade du med berättelsen?
- Fanns det något extra fångslande i berättelsen?
- Hur gjorde berättaren dig intresserad?

FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. När var den fornnordiska perioden?
Den fornnordiska perioden kallades åren i Norden från 700-talet till cirka 1050 e.Kr.
2. Vad fanns det gott om i Norden under den fornnordiska perioden?
Under den fornnordiska perioden fanns det gott om vargar.
3. Vad är en varulv?
En varulv är en människa som kan förvandlas till en varg.
4. Guden Zeus förvandlade en kung till varulv. Vem var kungen?
Det var en kung som hette Lykaon.
5. När sker ofta förvandlingen till varulv?
Den sker ofta vid fullmåne.
6. Vilka växter trodde man kunde hjälpa till att hålla varulvarna borta?
Man trodde att stormhatt och mistel kunde hjälpa till.
7. I vilken filmserie förvandlas Jacob till en varulv?
I filmserien Twilight.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

8. Varför var det farligt att bli anklagad för att vara en varulv i Frankrike?
Det var ett brott att vara en varulv och då skulle man dödas genom att brännas på bål.
9. Varför trodde man att Michel Verdun var en varulv?
En man följde efter en varg som hade anfallit honom. Mannen hade skadat vargen för att försvara sig. När mannen följde efter vargen kom han fram till ett hus. Michel, som var inne i huset, hade en skada på samma ställe som vargen och blev därför anklagad för att vara en varulv.
10. I en del historier förvandlade en gud någon till en varulv. Varför?
Om en person hade gjort något dumt eller elakt kunde straffet bli att bli förvandlad till en varg. Personen blev kanske aldrig människa igen.
11. Varför trodde man att varulvar var särskilt farliga för en kvinna som väntade barn?
Man var rädd att varulven skulle riva ut det ofödda barnet ur kvinnans mage.

12. Från norra Sverige kom historier om hur personer kunde förvandla sig själva. Beskriv hur detta gick till.
Personen tog hud från en person som hade blivit avrättad eller som hade hängt sig. Av huden gjorde hen sedan ett bälte och satte runt magen. Då skedde förvandlingen till varulv eller björn.
13. Vad är speciellt med sagan om Gilgamesh?
Det är den äldsta sagan om en varulv. Sagan finns på stentavlor från 600-talet f.Kr.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

14. I historien om en pappa och hans son som hittade vargskinn, bestämde de sig för att bränna vargskinnen. Tror du att de brände vargskinnen eller inte? Motivera ditt svar.
Eget svar.
15. I gamla historier var varulvar alltid män. Varför var det så, tror du?
Eget svar.
16. Vilken är din förklaring till att många människor trodde på varulvar förr i tiden?
Eget svar.